

[Johan Poulsen.]

udrede henholdsvis 1.423.000 kr. og 1.740.000 kr. Lovforslaget er vedtaget i Færøernes lagting og anbefalet såvel af Færøernes landsstyre som af rigsombudsmanden.

Idet jeg takker den højtærede undervisningsminister for fremsættelsen af lovforslaget, skal jeg på mit partis, venstres, vegne anbefale lovforslaget til hurtig og velvillig behandling i det høje ting.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets §§ 1-52 og dets overgang til tredje behandling
vedtoges uden afstemning.

Formanden: Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse imod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om ændring i lov om lodsvæsenet.

(Første behandling findes i tidenden sp. 2795, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 939).

Der var stillet 3 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslagene og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sættes til forhandling under ét.

Mørk: Jeg kan vist med nogen ret sige — og jeg tror, hele udvalget er enig heri — at selv om lodsvæsenet er et relativt lille lovgivningsområde, er det dog et ret kompliceret område. Jeg må måske, da det ikke umiddelbart fremgår af betænkningen, tilføje, at udvalget har behandlet lovforslaget meget grundigt, hvilket det store antal spørgsmål, som er stillet ministeren, vidner om.

Ændringsforslag nr. 2 imødekommer et ønske, der er fremsat over for udvalget af Dansk Lodsforening, og det betyder — hvis det vedtages — kort sagt en forbedring af visse enkepensioner i forhold til lovforslaget. De to andre ændringsforslag er væsentlig af redaktionel karakter.

Jeg kan med disse få bemærkninger på mit partis vegne anbefale ændringsforslagene til vedtagelse og anbefale, at lovforslaget derefter gennemføres.

Østergaard: Heller ikke jeg skal knytte mange bemærkninger til det foreliggende lovforslag, idet jeg stort set kan henholde mig til det, den ærede foregående ordfører udtalte.

Resultatet af udvalgsarbejdet er blevet enighed om lovforslaget med tre små ændringsforslag, hvoraf de to er uden reel betydning, medens det tredje imødekommer et yderligere ønske fra lodserne. Der har i udvalget ikke været nogen nævneværdig drøftelse om lovens hovedafsnit om ændringen til indbetaling til lodsreguleringsfonden efter nettoprincippet i stedet for som hidtil efter bruttoprincippet — et princip, der er blevet stærkt kritiseret af lodserne. Vi kan herefter fastslå, at et afgørende, et primært ønske fra lodsernes side er blevet imødekommet i politisk enighed.

Udvalgsarbejdet har især drejet sig om de ældre lodsers pensionsforhold, og vi har undersøgt de kritiserede forhold; men alle forhold taget i betragtning — også den kritik, der er fremført af de ældre lodser — har man altså ikke fundet anledning til at stille ændringsforslag.

Vedrørende problemet om pensionsalderens forhøjelse fra 65 til 67 år skal jeg ikke udtale mig, da min partifælle, det ærede medlem hr. Gideon, vil udtale sig herom. Jeg skal til slut anbefale de tre ændringsforslag til vedtagelse og lovforslaget til gennemførelse.

Baagø: Ved første behandling af det foreliggende lovforslag fremsatte jeg nogle bemærkninger om, at der forelå oplysninger, som tydede på, at man ikke i tilstrækkelig grad havde taget hensyn til de ældre pensionister ved udarbejdelsen af lovforslaget. Disse pensionerede lodser har nu ved en deputation haft lejlighed til at fremsætte

[Baaga.]

deres synspunkter og ønsker over for udvalget, ligesom de har tilstillet udvalget en længere skriftlig redegørelse. Der anføres heri blandt andet, at lodserne i sin tid ved lodspensionskassens oprettelse og i adskillige år derefter var enige om at bære de økonomiske byrder, der muligjorde kassens beståen og vækst. Der kan ikke herske tvivl om, at disse lodser med betydelig lavere lodsindtægter end dem, der oppebæres i dag, led ikke uvæsentlige afsavn år efter år til fordel for pensionskassen. På denne baggrund er det vel ikke uforståeligt, at de kan blive utilfredse med deres pensionsindtægter, når de bliver vidne til, at de lodser, der bliver pensioneret i fremtiden, vil opnå en større pensionsindtægt end den, de selv opnår. Om hele denne side af lovforslaget vil jeg gerne bemærke, at det under arbejdet i udvalget er blevet gjort klart — blandt andet gennem de meget udtømmende og klare svar, som udvalget har modtaget på de spørgsmål, det har stillet — at når forholdet er dette, at Den fælles Lodspensionskasse hvert år modtager et betragteligt beløb fra staten i tilskud, så er lodserne ikke længere selvpensionister i den forstand, og de må derfor, uden at de i øvrigt er tjenestemænd, gå ind under de samme pensionsregler som statens tjenestemænd; en anden fremgangsmåde ville let få uoverskuelige følger. Blandt statstjenestemænd forekommer jo nemlig det samme som blandt lodser, at der er nogle ældre pensionerede tjenestemænd, som får mindre end senere tilkommende pensionerede tjenestemænd i tilsvarende stillinger. Forskellen opstår ganske simpelt som følge af de senere opnåede lønningsmæssige forbedringer. Så længe ordningen med statstilskud til lodspensionskassen opretholdes, vil det ikke være muligt at fravige denne regel. Helt anderledes stiller det sig, hvis lodspensionskassen en dag når det mål, man stiler imod: at blive helt uafhængig af statsstøtte. Til den tid vil man selv kunne træffe alle dispositioner med hensyn til pensionsalder m. v.

Hvad angår de ikke-regulerede lodseriers bidrag til lodsreguleringsfonden — og disse bidrag er jo et kraftigt indgreb i de nævnte lodseriers indtjening — vil jeg gerne sige, at det forekommer mig, at der ved det fore-

liggende lovforslag bliver tilvejebragt en ordning, som ikke indebærer de uretfærdige og urimelige vilkår, der fandtes ved ordningen af 1954.

Jeg er også tilfreds med, at det over for udvalget er oplyst, at man i de senere år har nedlagt flere mindre lodserier, og at et par stykker står foran nedlæggelse. Det viser, at man fra lodsvæsenets ledelses side er vågen over for dette, at der ikke opretholdes lodserier, som er blevet eller bliver unødvendige. Jo færre regulerede lodserier der findes, jo færre får de ikke-regulerede lodserier at skulle betale til.

I øvrigt kan jeg henholde mig til de bemærkninger, som den ærede ordfører for venstre har fremsat. Det konservative folkeparti anbefaler lovforslaget til vedtagelse med de foreslåede ændringer.

Lannung: Da vor ordfører, det ærede medlem hr. A. C. Normann, er forhindret i at være til stede, vil jeg gerne på hans vegne anbefale de stillede ændringsforslag. Efter de givne ret omfattende redegørelser vil en længere begrundelse for vort standpunkt og vor tilslutning til lovforslaget jo være helt unødvendig og vil kun blive en gentagelse.

Lodserne har jo ikke fået alle deres ønsker opfyldt, men jeg håber, de alligevel vil se på loven som en forbedring. Af de tre ændringsforslag, der er stillet, er ændringsforslag nr. 2 vedrørende enkepensionen det eneste, der har større reel betydning, og dette ændringsforslag imødekommer, således som det er nævnt, et ønske, som Dansk Lodsforening har fremsat.

Lynnerup Nielsen: Også jeg kan på min gruppes vegne give tilslutning til de tre ændringsforslag. Som det allerede er oplyst, er det kun et af disse tre ændringsforslag, der har særlig betydning; det er det, der vedrører enkerens forhold, medens de to andre ændringsforslag mere er af redaktionel karakter.

Nu er der altså en mulighed for, at denne lov, hvis revision gentagne gange er blevet udskudt, kan blive færdigbehandlet, således at lodserne kan få en lodslov, der kan siges at være en bedre lovgivning for lodserne som helhed. Beregningsgrundlaget lodserierne imellem vil jo nu komme til at

[Lynnerup Nielsen.]

hvile på et nyt og bedre grundlag, når det bliver nettoindtægten, der skal lægges til grund for beregningerne.

Jeg kan som sagt på min gruppes vegne give tilslutning til lovforslaget med de stillede ændringsforslag.

Gideon: Ved lovforslagets første behandling var jeg inde på aldersgrænsespørgsmålet. Som bekendt forhøjer lovforslaget den gældende aldersgrænse for adgangen til at tage afsked med fuld pension fra 65 år til 67 år. Jeg nævnte, at der ikke kunne være nogen tvivl om, at lodstjenesten stiller meget store og man kan sige voksende krav til sine udøvere, og at der ikke inden for lodstjenesten, som det ofte ellers er tilfældet inden for statstjenesten, er mulighed for at overføre de ældre lodser til fysisk mindre krævende arbejde. Man ser da også, at der i de øvrige nordiske lande er en lavere aldersgrænse for lodser end herhjemme. Hertil kommer, at lodserne betaler langt mere til deres pension, end statstjenestemændene gør, ja, at det kun er en forholdsvis lille del, der tilskydes fra statens side, og at den tid formentlig ikke er fjern, da Lodsernes Pensionskasse, der nu er oppe på over 12 mill. kr. tilvejebragt af lodserne selv, og som i de sidste 5-6 år er steget med over 1 mill. kr. om året, vil være i stand til at udrede hele pensionen, hvis der da ikke indtræder helt ekstraordinære forhold.

Jeg henstillede derfor, at man i udvalget overvejede, om det ikke ville være rimeligt at imødekomme lodsernes ønske om at blive stående ved den nugældende aldersgrænse. I udvalget har vi, som det allerede er blevet fremhævet, arbejdet meget grundigt med de forskellige spørgsmål, der har været rejst, derunder også spørgsmålet om pensionsalderen. Jeg må for mit vedkommende sige, at de oplysninger, vi har fået om dette spørgsmål, bestyrker mig i min opfattelse, at det ville være rimeligt at blive stående ved de 65 år. Vi er da også adskil-

lige inden for mit parti, der gerne havde set, at vi var blevet stående ved denne alder, men der har ikke været nogen mulighed for at trænge igennem med vore synspunkter, og da lovforslaget i øvrigt betyder en stor forbedring i forhold til den nugældende lovgivning, såvel med hensyn til afgiftsordning vedrørende lodsreguleringsfondens og Den fælles Lodspensionskasse som med hensyn til pensionen i øvrigt, kan også jeg anbefale lovforslaget i den foreliggende skikkelse.

Forsvarsministeren (Poul Hansen): Da ingen af de fremsatte udtalelser synes at give mig anledning til at svare, skal jeg nøjes med her at takke udvalget for det udførte arbejde og for den enstemmige indstilling.

Hermed sluttede forhandlingen.

Ændringsforslagene nr. 1 og 2, § 1, således ændret, § 2, ændringsforslag nr. 3 og § 3, således ændret, vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden: Lovforslaget går nu til fornyet behandling i udvalget.

Der er ikke mere på dagsordenen.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, torsdag den 5. maj, kl. 13 med følgende dagsorden:

1) Valg af 1 medlem til folketingets Grønlandsudvalg (i stedet for boligminister Carl P. Jensen).

2) Tredje behandling af:

Forslag til lov om eftergivelse af kommunehjælp og om ekstraordinær adgang til folkepension samt om forhøjelse af hædersgaver,

[Formanden.]3) *Første behandling af:*

Forslag til lov om ændring i lov om sømandsskat.

4) *Første behandling af:*

Forslag til lov om ændring i lov om omsætningsafgift af chokolade- og sukkervarer m. m.

Mødet hævet kl. 14⁵.

97. møde.

Torsdag den 5. maj kl. 13.

Formanden: I skrivelse af gårs dato meddeler finansministeren, at han ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om særlig indkomstskat m. v.

Udvalget angående forslag til lov om ændring i lov om lodsvæsenet har afgivet tillægsbetænkning over nævnte lovforslag. Eksemplarer vil blive omdelt.

Skriftlig fremsættelse af lovforslag.

Finansministeren (Philip): Jeg skal tillade mig for det høje ting at fremsætte forslag til lov om ændring af lov om særlig indkomstskat m. v.

Forslaget er et led i regeringens bestræbelser for at inddrage en del af den senere tids kraftige grundværdistigninger til fordel for samfundet.

Forslaget går ud på, at der — i et vist omfang — skal svares særlig indkomstskat af fortjeneste ved salg af fast ejendom, når salget er sket i dag — den 5. maj 1960 — eller senere.

Efter forslaget skal fortjenesten som hovedregel opgøres på grundlag af forskellen mellem salgssummen og anskaffelsessummen. Hvis sælger har erhvervet ejen-

dommen før den 5. maj 1960, kan han dog ved opgørelsen af fortjenesten vælge at benytte den ejendomsværdi, der er ansat ved den seneste vurdering før den 5. maj 1960. Forslaget er i øvrigt udformet således, at der ikke skal svares særlig indkomstskat af den del af stigningen i ejendommens værdi, der allerede er inddraget af det offentlige gennem grundstigningsskyld.

Det er dog ikke enhver fortjeneste ved salg af fast ejendom, der skal beskattes efter forslaget. For så vidt muligt at undgå, at beskatningen rammer normal fortjeneste ved salg af parcelhuse, landbrugsejendomme, udlejningsejendomme m. v., foreslås det, at den særlige indkomstskat kun skal svares af den del af fortjenesten, der overstiger en vis procent af anskaffelsessummen. Har sælger erhvervet ejendommen før den 5. maj 1960, beskattes kun den del af fortjenesten, der overstiger 75 pct. af anskaffelsessummen, eventuelt ejendomsværdien. For ejendomme, der er erhvervet senere, skal fortjenesten altid opgøres på grundlag af anskaffelsessummen, og i så fald beskattes sælger af den del af fortjenesten, der overstiger 40 pct. af anskaffelsessummen.

Hvis salg af fast ejendom er et led i sælgers næringsvirksomhed, eller hvis den solgte ejendom er erhvervet i spekulationshensigt, skal sælger såvel efter de gældende regler som efter forslaget svare almindelig indkomstskat af hele fortjenesten. Der bliver i så fald ikke tale om, at sælger herudover skal svare særlig indkomstskat.

Efter de gældende regler kan fortjeneste ved salg af fast ejendom være skattepligtig, selv om ejendommen ikke er erhvervet i spekulationshensigt eller som led i sælgerens næringsvirksomhed. Hvis ejendommen omfatter bygninger, hvorpå der er foretaget ekstraafskrivninger eller forlodsafskrivninger, skal fortjenesten i et vist omfang beskattes med særlig indkomstskat. Disse regler foreslås opretholdt, og der kan i sådanne tilfælde tillige blive tale om beskatning efter de nu foreslåede bestemmelser. Denne beskatning skal dog kun omfatte den del af fortjenesten, som hidtil har været skattefri.

Det må forudses, at nogle sælgere af fast ejendom vil søge at unddrage sig den nu foreslåede beskatning. Ved denne lejlighed er der ikke grund til at komme nærmere